

3

త్రిశంకు స్వర్గం

నీళ్ళబిందె, వెన్నెల రాత్రిళ్ళూ, మల్లెపూలూ, నొక్కుల జుత్తూ, వీటిలో ఒకదాని కొకటి సంబంధం లేకపోయినా, వీటిలో దేన్ని చూచినా, బాలాంబగారికి పాత జ్ఞాపకాలు కళ్ళముందు మెదులుతాయి. ఆ జ్ఞాపకాలు వెనక బాధ తప్ప ఆనందంలేదు. అదంతా తన యవ్వనంలో జరిగిపోయిన ఒకసుందర స్వప్నం. ఆ సుందరస్వప్నం అడపాదడపా హృదయాంతరాల్లోంచి, బయటికి తొంగిచూస్తూనే వుంటుంది. తనకు ఇష్టం లేకపోయినా.

ఇవ్వాళ తన కూతురు జయలక్ష్మి మూలంగా పాతజ్ఞాపకాలు మళ్ళీ బాలాంబగారి కళ్ళముందు మెదిలాయి.

సాయంత్రం ఎవరో అబ్బాయి జయలక్ష్మి వెంట వచ్చాడు. కాసేపు జయలక్ష్మితో పిచ్చాపాటి మాట్లాడి వెళ్ళిపోయాడు. తన కూతురు—ఆ అబ్బాయితో అట్లా చనువుగా మాట్లాడటం బాలాంబగారికి—ఎందుకో అసహ్యంగా కనిపించింది.

“ఎవరే ఆ అబ్బాయి?” అన్నది.

“మా కాలేజీలో చదువుతున్నాడు. నా క్లాస్” అంది. కూతురు సమాధానంలో నిర్లక్ష్యం బాలాంబగారికి చురుక్కున తగిలింది.

“నీ క్లాసయితే మట్టుకు ఇంటి దగ్గరకు రావలసిన అవసరమేమిటి?” అన్నది.

“అవసరముంటే తప్ప రాకూడదేమిటి?” అన్నది. జయలక్ష్మి ముఖం చిట్టించి.

కూతురు నోటంట, బాలాంబగారు ఆశించిన సమాధానం అదికాదు. అందువల్ల ఆవిడకు అరికాలిమంట నెత్తికెక్కింది. నాజూగ్గా మందలించడానికి బదులు—ఘాటుగానాలుగు అంటించింది. జయలక్ష్మి ఇక నోలెత్తలేక పోయింది. గుడ్లనీరు కుక్కుకుంటూ వెళ్ళి మంచంకి కరుచుకు పడుకుంది.

గోడగడియారం తొమ్మిది కొట్టినా జయలక్ష్మి అన్నానికి లేవలేదు. కూతుర్ని వదలి అన్నం తినడానికి ఆవిడకు మనస్కరించలేదు. బ్రతిమాలి అన్నానికి పిలవడానికి బాలాంబగారికి ఇంకా కోపం తగ్గలేదు. జయలక్ష్మి మీద.

వెళ్ళి బయట కూర్చుంది. పుచ్చపువ్వులాంటి వెన్నెల. అనుకోకుండానే ఆవిడకు గత స్మృతులు కళ్ళముందు కనిపించాయి.

అవును. అప్పుడు తనకు జయలక్ష్మి వయసే. జయలక్ష్మి కన్నా అందంగా ఉండేదేమో తను!

లేకపోతే సుందరం తనకోసం అంత ఇదయ్యేవాడా? సుందరం కొత్తగా టీచరుగా వచ్చాడు ఆ వూరికి. నొక్కుల జుత్తు, కంటికి అద్దాలు— రంగుకొంచెం నలుపైనా—చలాకీగా చూడ ముచ్చటగా ఉండేవాడు. ఎప్పుడూ సిగరెట్టు పెదవుల మధ్య కాలుతుండేది.

సాయంత్రమయ్యే సరికి, వూరి బయటికి చెరువుగట్టంట షికారు వచ్చేవాడు.

బిందె చంకనేసుకొని, సరిగ్గా ఆ సమయానికే వచ్చేది తను. నీళ్ళ కనికాదు—సుందరాన్ని చూడడానికి!

తీరా అక్కడికి వెళ్ళాక దించినకళ్ళు పైకి లేవవు. చచ్చేసిగ్గు. గబగబా నీళ్ళు ముంచుకొని వెనక ఎవ్వరో తరుముతున్నట్లు నడిచేది.

వెనకవైపు సుందరం తన్ను చూస్తున్నాడేమో.....కళ్ళెత్తి చూద్దామంటే కళ్ళూ కళ్ళూ కలుస్తాయని భయం. వెనకాల తన్ను సుందరం చూస్తున్నా డనుకునేసరికి—సిగ్గుతో ఒళ్ళంతా కుంచించుకపోయ్యేది.

రాత్రి పడుకుంటే సుందరం కళ్ళల్లో మెదిలేవాడు. హృదయంలో తేనెటీగల్లా తియ్యటి వూహలు లేచేవి.

మొదటిరోజు తనతో మాట్లాడటం ఇప్పటికి నిన్నా మొన్నా జరిగినట్టుంటుంది.

నీళ్లు తీసుకొని వస్తున్నది తను. తన వెనకే వస్తున్నాడు అతను.

ఎవ్వరన్నా చూస్తే? ఎందుకో భయంవేసింది తనకు. కాళ్ళు తొట్రు పడుతున్నాయి.

“బాలాంబా మీ పేరు?” వెనకనుంచి అడుగుతున్నాడు. తను ఆవును అనలేదు. కాదు అనలేదు. ఏమనడానికి గొంతు పెగల్లేదు. చెక్కిళ్ళు ఎరుపు చేసుకుంది.

నాజుగ్గా నవ్వి సుందరం ముందు నడచిపోయాడు. అతని నోటంత వచ్చిన ఆ ఒక్కమాటా, తన కన్నెమనసులో రేపిన కలవరానికి, ఆనందానికి అవదులులేక పోయాయి.

ఆ రాత్రి చల్లటి వెన్నెల్లో పక్కా కుదరక, నిద్రారాక, తెల్లవార్లూ జాగరణ చేసింది.

తెల్లవారి లేచి అద్దంలో చూచుకుంటే కళ్ళ జ్యోతుల్లా వున్నాయి. అయినా—ఆ కళ్ళల్లో ఏదో కొత్త కాంతి తొంగి చూస్తోంది.

మొత్తానికి సుందరం గడుసువాడే.

మరుసటిరోజు మళ్ళీ వెంటపడ్డాడు. ఏదో మాట్లాడుతాడన్నది తనకు తెలుసు. మాటకు ఎట్లా సమాధానం చెప్పాలో మనసులో రిహార్సల్స్ చేసుకొంటోంది తను.

“తలలో అన్నిపూలు పెట్టారే బరువనిపించదూ?” వూహించని ప్రశ్న. ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం—చెప్పే గడుసుదనం తనకి లేదు. పూలే బరువయితే.....వచ్చే నవ్వును ఆపడానికి తను పెదిమలు బిగపట్టింది.

కుచ్చెళ్ళూ ఎత్తి పట్టుకున్న చెయ్యి తీసి పూలు తడుముకుంది.

“మీ తల్లో పూలు లాక్కుంటానని భయమా?”

అన్నీ కొంటె ప్రశ్నలు. దేనికి సమాధానం చెప్పలేదు తను. ఏమనుకుంటాడో ఏమో? వయ్యారంగా మెడ పక్కకి తిప్పి నవ్వి నడక వేగం హెచ్చించింది.

“వెనక ఎవరో తరుముతున్నట్టు అట్లా నడుస్తూ రెండుకు. చీర చూడండి ఎట్లా తడిసిందో!”

నిజమే—మక్కిమీద చీరంతా తడిసి వంటి కాంతి బయట పడుతోంది. సిగ్గా, కోపమూ రెండూ కలిగాయి. రక్కున ఆగి “అడపిల్లల వెంట నడవటం సరదా ఏమిటి మీకు? ముందు వెళ్ళండి” అన్నది.

సుందరం ముందువెళ్ళి నవ్వాడు. ఎంత ఆపుకున్నా పెదిమలమీద తనకూ నవ్వు నిల్చింది.

ఆ రాత్రి కళ్లు మూసుకుంటే—మంగళ వాయిద్యాలూ—మంత్రాలూ చెవుల్లో హోరెత్తాయి. పడుకునే. కొత్త పెళ్ళికూతురిలా సిగ్గుపడి వంటి నిండా రగ్గు కప్పుకుంది.

పెళ్ళి చేసుకుంటాడేమో? చేసుకోక పబ్బం గడుపుకోడానికై తే తను అంగీకరిస్తుందేమిటి? ఎట్లా తెలుసుకోవడం! కన్నెమనసులో తియ్యటి ఆశ అడగటానికి సాహసాన్నిచ్చింది.

“నాన్న కట్నం యివ్వలేరు. పెళ్ళి చేసుకుంటారా?” అడిగింది ఒకరోజు.

“కట్నం అవసరంలేదు. నువ్వు చాలు.”

బాలాంబ కళ్ళతో తప్ప—నోటితో కృతజ్ఞతని వెల్ల చెయ్యలేక పోయింది.

తన కన్నెచెర వదిలించడానికి నాన్న పడుతున్న అవస్థ గ్రహించ లేనంత పసిదేమీ కాదు తను. పైకి వ్యక్తం చెయ్యకపోయినా, నాన్న తన విషయంలో పడుతున్న బాధ తనకి తెలుసు.

తనుగాక ముగ్గురాడపిల్లలు. ఇద్దరు మగపిల్లలు. పొలాలమీద వచ్చే ఆదాయమూ అంతంత మాత్రమే, పైగా టాకీలు. సంసారం ఎట్లా ఈడ్చుక వస్తున్నాడో తనకు తెలుసు.

సుందరం విషయం చెబితే సంతోషిస్తాడు. విషయం చెప్పడానికి

రెండు మూడు రోజులు తికమక పడి, యెట్లాగైతే నేమి కడకు బయట పెట్టింది.

విని—సంతోషించలేదు. తన్ను అందలం ఎక్కించలేదు. తల బాదుకున్నాడు. ముఖంనిండా అసహ్యం పులుముకొని—తిట్లు లంకించు కొన్నాడు. అడ్డు పడ్డందుకు అమ్మకు నాల్గంటించాడు.

తనలో చేతనంలేదు. ఆయన ఏమి తిడుతున్నాడో కూడా వినిపించడం లేదు. పరువు. ప్రతిష్ట. వంశగౌరవం ఇట్లాంటి పదాలు అస్పష్టంగా విన్నట్లు జ్ఞాపకం.

ఇల్లు జైలుఖానా అయింది తనకు. తన ముఖం చూడటానికే కంట గింపులు. అమ్మా. నాన్నా ముఖాలు పక్కకు తిప్పుకుంటున్నారు.

మూడురోజులు ఏడుపు తప్ప అన్నం నిద్రలేదు తనకి. ఏం తప్పు చేశానని తన కీ శిక్ష వేశారో అంతుపట్టలేదు.

“చూడు అమ్మడూ మనం వుంటున్నది త్రిశంకు స్వర్గం. ఇందులో అడుగు తీసి అడుగుపెడితే తప్పు. ఎట్లా తప్పవుతుందో అడగకూడదు. అన్నీ సహించడం నేర్చుకోవాలి. అంతకన్నా గత్యంతరం లేదు.”

తన అవస్థ చూచి ఓదార్చడానికి వచ్చిన పక్కంటి పిన్నిగారన్న మాటలవి. ఆవిడ యేమి చెప్పినా తన బుర్రకు అర్థంకాదు. ఆమె ప్రెయినింగు పాసయింది. అయినా వుద్యోగం చెయ్యడం లేదు. ఆమె భర్తా టీచరే.

“పిన్నీ నువ్వు వుద్యోగం చెయ్యకూడదూ?” అన్నది ఒకరోజు.

“మీ చిన్నాన్న వద్దంటున్నారే” అన్నది.

“ఏం తప్పా?” అన్నది తను.

ఆరోజూ యిలాగే చెప్పింది. ఇవ్వాలి మళ్ళీ అదేమాట అంటున్నది. తనకి అర్థం కాలేదు.

మూణ్ణెళ్ళు తిరక్కుండానే, నాన్న సంబంధం ఖాయం చేశాడు. సంబంధం ఖాయం చెయ్యడానికి మూడెకరాల పొలం అమ్ముతున్నప్పుడు కూడా నాన్నలో పెద్ద బాధ కనిపించలేదు. వూరికే సుందరం పెళ్ళి చేసుకుంటానంటే—ఆయన తనదంతా ఎవ్వరో కొల్లగొడుతున్నట్లు బాధ పడ్డాడు!

పెళ్ళి అయినాక బాలాంబ సుందరాన్నీ, నాన్న తిట్లనీ అన్నీ మరచి పోయింది.

ఇవ్వాళ జయలక్ష్మి మూలాన అదంతా జ్ఞాపకం వచ్చింది.

జయలక్ష్మి ఏం తప్పు చేసిందని తను దండించినట్లు? నరాల్లో జీర్ణించుకుపోయిన సాంప్రదాయం. అంతకన్నా ఏంలేదు.

బాలాంబ చప్పున లేచి, జయలక్ష్మి మంచం దగ్గరికి వెళ్ళింది. ఎంతగా ఏడ్చిందో కళ్ళు వాచివున్నాయి. ఏడుస్తూనే ఎప్పుడో నిద్ర పోయింది. బాలాంబ కనుగొనుకుల్లో నీళ్లు నిలిచాయి. జయలక్ష్మిని చిన్న పిల్లలా గుండెల కదుముకొని తనూ పడుకుంది!